

BELEIDSREGEL BR/FZ-0010

PRESTATIES EN TARIEVEN ZZP'S EN EXTRAMURALE PARAMETERS FORENSISCHE ZORG

Kenmerk
BR/FZ-0010

Ingevolge artikel 57 eerste lid onderdeel b en c, van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) juncto artikel 6 van het Besluit uitbreiding en beperking werkingssfeer Wet marktordening gezondheidszorg (Bub Wmg), stelt de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) beleidsregels vast met betrekking tot het uitoefenen van de bevoegdheid om tarieven en prestatiebeschrijvingen vast te stellen.

Ingevolge artikel 59, onderdeel a, van de Wmg heeft de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) in overeenstemming met de Minister van Veiligheid en Justitie (VenJ) met brief van 29 oktober 2012, kenmerk MC-U-3138396, ten behoeve van de voorliggende beleidsregel een aanwijzing¹ op grond van artikel 7 Wmg aan de NZa gegeven.

1. Reikwijdte

Deze beleidsregel is van toepassing op forensische zorg in strafrechtelijk kader (hierna ook aangeduid als FZ) als omschreven in artikel 2 van het Interimbesluit forensische zorg² die wordt geleverd door een zorgaanbieder die forensische zorg in stand houdt, dan wel verleent.

2. Doel van de beleidsregel

Deze beleidsregel beschrijft het beleid wat de NZa hanteert bij het vaststellen van de prestatiebeschrijvingen en tarieven voor Zorgzwaartepakketten (ZZP's) en Extramurale parameters (in het kader van de functie begeleiding en verblijf zonder behandeling) in de forensische zorg.

3. Afbakening ZZP's en extramurale parameters

Per 1 januari 2011 heeft het ministerie van VenJ naast de DBBC-systematiek ook ZZP's en extramurale parameters voor de FZ ingevoerd. Voor de afbakening tussen de DBBC's en de ZZP's/extramurale parameters geldt het volgende:

- Voor zorg in het kader van de behandeling van de cliënt (zowel met als zonder verblijf) geldt de DBBC-systematiek. Hieronder valt ook de behandeling aan sterk gedragsgestoorde licht verstandelijke gehandicapten (SGLVG). Voorwaarde hiervoor is dat deze zorg met behandeling geïndiceerd is.
- De ZZP's/extramurale parameters gelden voor alle doelgroepen bij de volgende zorgvormen:
  - Ambulante begeleiding (extramurale parameters);
  - Verblijf met begeleiding zonder behandeling (ZZP's);
  - Verstandelijk beperkten, met uitzondering van de zorg die is gericht op de behandeling van een gedragsstoornis, verslaving of psychiatrische problematiek (ZZP's).

¹ Daar waar in het vervolg van deze beleidsregel wordt gesproken over de aanwijzing van de Minister van VWS, dan wel 'de aanwijzing', wordt telkens bedoeld op de aanwijzing van de Minister van VWS in overeenstemming met de Minister van VenJ.

² Interimbesluit forensische zorg (Stb. 2010, nr. 875), laatstelijk gewijzigd met Besluit van 27 maart 2012 tot wijziging van het Interimbesluit forensische zorg (Stb. 2012, nr. 134).

Deze beleidsregel heeft betrekking op het gehanteerde beleid ten aanzien van de tarifiering van de ZZP's en de extramurale parameters voor de FZ. Het gehanteerde beleid ten aanzien van de tarifiering van de DBBC's staat beschreven in de beleidsregel 'Prestaties en tarieven DBBC's forensische zorg'.

4. Prestatiebeschrijvingen extramurale parameters FZ

Voor de zorgvorm ambulante begeleiding gelden de extramurale parameters uit de AWBZ. Dit betreft alleen de prestaties zoals bijgevoegd in [bijlage 1](#).

5. Prestatiebeschrijvingen ZZP's FZ

Voor de zorgvorm verblijf met begeleiding zonder behandeling, en de specifieke zorg voor de verstandelijk beperkten, met uitzondering van de zorg die is gericht op de behandeling van een gedragsstoornis, verslaving of psychiatrische problematiek gelden in de FZ de ZZP's. Voor de ZZP's FZ worden de prestaties uit de AWBZ gehanteerd. Dit betreft alleen de ZZP prestaties zoals bijgevoegd in [bijlage 1](#).

Voor de begripsbepaling van deze ZZP's wordt verwezen naar de beleidsregel 'Prestatiebeschrijvingen en tarieven zorgzwaartepakketten'.

6. Prestatiebeschrijving onderlinge dienstverlening

Onderlinge dienstverlening betreft de zorg als bedoeld in artikel 1 van de Wmg, die door een zorgaanbieder wordt verleend als onderdeel van een door een andere zorgaanbieder uit te voeren prestatie op het gebied van de FZ. De eerstgenoemde zorgaanbieder wordt in dit kader aangeduid als 'uitvoerende zorgaanbieder'. De laatstgenoemde zorgaanbieder wordt in dit kader aangeduid als de 'opdrachtgevende zorgaanbieder'.

Voor onderlinge dienstverlening geldt de prestatiebeschrijving 'onderlinge dienstverlening'.

In enkele gevallen kan het voorkomen dat er een ZZP of extramurale parameter is geopend en er in het kader van onderlinge dienstverlening gebruik wordt gemaakt van DBBC-zorg. Als onderlinge dienstverlening echter plaats vindt in het kader van een ZZP, heeft dit enkel betrekking op ZZP-zorg. Hetzelfde geldt voor DBBC's en extramurale parameters. Het is dus niet toegestaan om voor onderlinge dienstverlening in het kader van een ZZP, prestaties en tarieven ten aanzien van een extramurale parameter of DBBC-zorg in rekening te brengen. Dit geldt ook andersom voor de DBBC's of extramurale parameters.

7. Tariefsoort

7.1 ZZP's en extramurale parameters

Ingevolge de aanwijzing van de Minister van VWS van 29 oktober 2012 zijn de op grond van deze beleidsregel vastgestelde tarieven voor ZZP's en extramurale parameters maximumtarieven, als bedoeld in artikel 50, eerste lid, onderdeel c, van de Wmg.

7.2 Onderlinge dienstverlening

Voor zorg die in het kader van de prestatiebeschrijving 'onderlinge dienstverlening' wordt verleend, geldt een vrij tarief als bedoeld in artikel 50, eerste lid, onderdeel a, van de Wmg.

Kenmerk
BR/FZ-0010
Pagina
3 van 8

8. Vaststelling van de hoogte van het tarief

Op grond van deze beleidsregel kunnen prestatiebeschrijvingen bedoeld in artikel 50, eerste lid, onder d, Wmg en tarieven bedoeld in artikel 50, eerste lid, onderdeel c, Wmg, zowel op aanvraag als ambtshalve (artikel 52, respectievelijk 53, Wmg) door de NZa worden vastgesteld.

Voor de procedure van de vaststelling van de hoogte van een ZZP tarief of extramuraal parametertarief, en bijbehorende prestatiebeschrijvingen, verwijst deze beleidsregel naar de beleidsregel 'Prestatiebeschrijvingen en tarieven zorgzwaartepakketten' en de beleidsregel 'Prestatiebeschrijvingen en tarieven extramurale zorg'.

De extramurale tarieven worden in beginsel jaarlijks geïndexeerd. Voor wat betreft de loonkosten wordt de index vastgesteld door het Ministerie van VWS. Deze index houdt verband met de CAO-afspraken. Voor wat betreft de materiële kosten wordt aangesloten bij het prijsindexcijfer particuliere consumptie uit het Centraal Economisch Plan (CEP) van het Centraal Planbureau (CPB).

De op het extramurale tarief toe te passen index is het gewogen gemiddelde van de loon- en materiële indices waarbij wordt uitgegaan van een aandeel van 80% loonkosten en 20% materiële kosten.

Voor de indexering van de ZZP's wordt verwezen naar de beleidsregel 'Prestatiebeschrijvingen en tarieven zorgzwaartepakketten'.

9. Wijziging en intrekking voorgaande beleidsregels

Gelijktijdig met de inwerkingtreding van de voorliggende beleidsregel worden de beleidsregel 'ZZP-tarifering en tarieven extramurale parameters in de forensische zorg', met kenmerk BR/FZ-0003 en de beleidsregel 'Tarifering onderlinge dienstverlening forensische zorg in strafrechtelijk kader', met kenmerk BR/FZ-0005 ingetrokken.

10. Overgangsbepaling

De beleidsregel 'ZZP -tarifering en tarieven extramurale parameters in de forensische zorg', met kenmerk BR/FZ-0003 en de beleidsregel 'Tarifering onderlinge dienstverlening forensische zorg in strafrechtelijk kader', met kenmerk BR/FZ-0005 blijven van toepassing op besluiten en aangelegenheden die hun grondslag vinden in die beleidsregel en die betrekking hebben op de periode waarvoor die beleidsregel gold.

11. Inwerkingtreding en citeerregel

Deze beleidsregel treedt in werking op 1 januari 2014.

Ingevolge artikel 20, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wmg zal van de vaststelling van deze beleidsregel mededeling worden gedaan in de Staatscourant.

Deze beleidsregel kan worden aangehaald als beleidsregel 'Prestaties en tarieven ZZP's en extramurale parameters forensische zorg'.

Zie bijgevoegde toelichting

Kenmerk
BR/FZ-0010
Pagina
4 van 8

Toelichting

Kenmerk
BR/FZ-0010

Pagina
5 van 8

Algemeen

Op grond van het op 27 maart 2012 gewijzigde Interimbesluit forensische zorg is met ingang van 1 april 2012 de rol van de NZa ten aanzien van de forensische zorg in strafrechtelijk kader veranderd. Waar de NZa voorheen alleen een adviserende rol had, heeft de NZa de rol als regulator en als onafhankelijke toezichthouder erbij gekregen. Met de inwerkingtreding van de Wet forensische zorg zullen daarnaast de handhavende bevoegdheden van de NZa, welke zijn neergelegd in Hoofdstuk 6 van de Wmg, op de forensische zorg van toepassing zijn. Aanleiding voor de nieuwe bevoegdheden is de verschillende rollen en verantwoordelijkheden die het Ministerie van VenJ ten aanzien van de forensische zorg tot dusverre had. Het ministerie was namelijk verantwoordelijk voor de inkoop en de plaatsing van de forensische zorg in een strafrechtelijk kader. Door de NZa regulerende, toezichthoudende en in de toekomst ook handhavende bevoegdheden toe te kennen, wordt beoogd meer evenwicht te brengen in deze zorgmarkt.

Het Ministerie van VenJ stelt zelf jaarlijks de zogenaamde 'Uitvoeringsregels forensische zorg' vast. Hierin treft men een mix aan van beleid en algemeen verbindende voorschriften op het gehele terrein van de forensische zorg. Voor een deel van dat beleidsterrein, met bijbehorende algemeen verbindende voorschriften, heeft - zoals reeds opgemerkt - de NZa sinds 1 april 2012 exclusieve bevoegdheden verworven. Niet uit te sluiten valt, dat de beleidsregels en nadere regels van de NZa, die vanaf 2013 worden vastgesteld, overlap vertonen met of zelfs tegenstrijdigheden zullen bevatten ten opzichte van de Uitvoeringsregels forensische zorg die door het Ministerie van VenJ zijn vastgesteld. In gevallen waarin daadwerkelijk van tegenstrijdigheid sprake is, gaan de beleidsregels en nadere regels van de NZa vóór de Uitvoeringsregels forensische zorg van het Ministerie van VenJ. Ratio hierachter is, dat - indien zich een situatie van tegenstrijdigheid voordoet - in de 'Uitvoeringsregels forensische zorg' beleid en/of algemeen verbindende voorschriften zijn opgenomen die betrekking hebben op aangelegenheden waarvoor het Ministerie van VenJ niet langer bevoegd is.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Met forensische zorg wordt alle geestelijke gezondheidszorg (waaronder verslavingszorg) en verstandelijk gehandicaptenzorg aan mensen met een strafrechtelijke titel bedoeld (exclusief jeugdstrafrecht). Er kan ook sprake zijn van forensische zorg *zonder* strafrechtelijk kader. Hiermee wordt de zorg bedoeld die gegeven wordt voorafgaand aan een (mogelijke) veroordeling dan wel forensische zorg die wordt gecontinueerd nadat de strafrechtelijke titel is vervallen. Deze vorm van zorg wordt met de enigszins verwarrende term 'forensische zorg zonder strafrechtelijk kader' aangeduid en valt binnen de reguliere GGZ. Deze beleidsregel heeft, conform artikel 2 van het Interimbesluit, uitsluitend betrekking op forensische zorg in een strafrechtelijk kader.

In de forensische zorg wordt tussen het ministerie van VenJ en zorgaanbieders ook gewerkt met zogenaamde tendercontracten. Tendercontracten zijn de resultante van een gehouden aanbesteding. De bestaande contracten hebben veelal een werkingsduur die tijdens de transitieperiode doorloopt. Aangezien het niet gewenst is om deze contracten tussentijds aan te passen, zijn deze contracten expliciet uitgezonderd.

Artikel 3

Wanneer worden de begeleidingsactiviteiten tot de DBBC gerekend?
Begeleidings- en dagbestedingsactiviteiten die onlosmakelijk onderdeel van de psychiatrische behandeling zijn, worden gerekend tot de psychiatrische zorg (behandeling).

Kenmerk
BR/FZ-0010
Pagina
6 van 8

Hiervan is sprake wanneer deze activiteiten voortvloeien uit het behandelplan, noodzakelijk zijn om het behandeldoel te bereiken, worden aangestuurd door de behandelaar en er terugkoppeling plaatsvindt naar de behandelaar. Voor het uitvoeren van deze activiteiten is deskundigheid op het niveau van een behandelaar (medisch, paramedisch, gedragswetenschappelijk, vaktherapeut e.d.) nodig.

Wanneer worden de begeleidingsactiviteiten niet tot de DBBC gerekend?
Begeleiding, wel of niet in combinatie met verblijf, die gericht is op het bevorderen, het behouden van of het compenseren van de zelfredzaamheid van de cliënt worden tot de ZZP- dan wel extramurale systematiek gerekend. Voor forensische begeleiding is géén specifieke deskundigheid vereist op het niveau van de behandelaar, er ligt geen medisch behandelplan aan ten grondslag en er is ook geen directe terugkoppeling naar de behandelaar nodig.

Artikel 4 en 5

De prestatiebeschrijvingen en tarieven ZZP's staan beschreven in beleidsregel 'Prestatiebeschrijvingen en tarieven zorgzwaartepakketten'. De prestatiebeschrijvingen en tarieven voor extramurale zorg staan beschreven in de beleidsregel 'Prestatiebeschrijvingen en tarieven extramurale zorg 2014' en 'Prestatiebeschrijvingen en tarieven dagbesteding en vervoer AWBZ'.

Artikel 6

Omdat de uitvoerende zorgaanbieder zorg levert als bedoeld in artikel 1 Wmg, dient er voor deze zorg een prestatiebeschrijving te zijn vastgesteld. De huidige wet- en regelgeving staan niet toe dat de vaststelling van prestatiebeschrijvingen aan partijen zelf wordt overgelaten. Daarom heeft de NZa in deze beleidsregel ambtshalve bepaald dat voor de prestatie onderlinge dienstverlening de prestatiebeschrijving 'onderlinge dienstverlening' moet worden gehanteerd.

Dit sluit echter niet uit dat de betrokken zorgaanbieders in aanvulling op deze prestatiebeschrijving nog nader specificeren op welke werkzaamheden de onderlinge dienstverlening betrekking heeft, eventueel op basis van onderling gemaakte afspraken.

De (deel)prestatie die door de uitvoerende zorgaanbieder wordt geleverd, dient te worden geregistreerd op de ZZP of extramurale parameter die door de opdrachtgevende zorgaanbieder (als hoofdprestatie) is geopend. Het is de uitvoerende zorgaanbieder dus niet toegestaan om een afzonderlijke ZZP of extramurale parameter te openen voor een prestatie die hij/zij in het kader van onderlinge dienstverlening verricht. De uitvoerende zorgaanbieder declareert de prestatie 'onderlinge dienstverlening', voorzien van een korte beschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden, aan de opdrachtgevende zorgaanbieder.

In enkele gevallen kan het voorkomen dat er een ZZP of extramurale parameter is geopend en er in het kader van onderlinge dienstverlening gebruik wordt gemaakt van DBBC-zorg. Als onderlinge dienstverlening echter plaats vindt in het kader van een ZZP, heeft dit enkel betrekking op ZZP-zorg. Hetzelfde geldt voor DBBC's en extramurale parameters. Het is dus niet toegestaan om voor onderlinge dienstverlening in het

kader van een ZZP, prestaties en tarieven ten aanzien van een extramurale parameter of DBBC-zorg in rekening te brengen. Dit geldt ook andersom voor de DBBC's of extramurale parameters.

Kenmerk
BR/FZ-0010

Pagina
7 van 8

Artikel 7.2

De opdrachtgevende zorgaanbieder kan een prestatie geheel of gedeeltelijk laten uitvoeren door de uitvoerende zorgaanbieder. Dat deel of geheel dat uitgevoerd wordt door de uitvoerende zorgaanbieder is onderlinge dienstverlening. Voor onderlinge dienstverlening geldt een vrij tarief, de opdrachtgevende en uitvoerende zorgaanbieder kunnen hiervoor zelf een tariefafspraken maken.

Als sprake is van onderlinge dienstverlening brengt de uitvoerende zorgaanbieder de kosten in rekening aan de opdrachtgevende zorgaanbieder.

Bijlage 1 Kenmerk
BR/FZ-0010**Prestatiebeschrijvingen extramurale parameters FZ:**Pagina
8 van 8

Code	Omschrijving	Eenheid
H300	Begeleiding	Per uur
H150	Begeleiding extra	Per uur
H152	Begeleiding speciaal 1 (nah)	Per uur
H153	Gespecialiseerde begeleiding (psy)	Per uur
F125	Dagactiviteiten (educatief, recreatief en arbeidsmatig)	Per uur
H811	Dagbesteding VG licht	Per dagdeel
H812	Dagbesteding VG midden	Per dagdeel
H813	Dagbesteding VG zwaar	Per dagdeel

Prestatiebeschrijvingen ZZP's FZ:

ZZP-cliënten die verblijven vanwege ondersteunende begeleiding (GGZ-C):

Code	Omschrijving	Eenheid
Z310	1GGZ C (excl. dagbesteding)	Per dag
Z320	2GGZ C (excl. dagbesteding)	Per dag
Z330	3GGZ C (excl. dagbesteding)	Per dag
Z340	4GGZ C (excl. dagbesteding)	Per dag
Z350	5GGZ C (excl. dagbesteding)	Per dag
Z360	6GGZ C (excl. dagbesteding)	Per dag
Z311	1GGZ C (incl. dagbesteding)	Per dag
Z321	2GGZ C (incl. dagbesteding)	Per dag
Z331	3GGZ C (incl. dagbesteding)	Per dag
Z341	4GGZ C (incl. dagbesteding)	Per dag
Z351	5GGZ C (incl. dagbesteding)	Per dag
Z361	6GGZ C (incl. dagbesteding)	Per dag

ZZP-cliënten die verblijven in de Gehandicaptenzorg (GHZ).

Verstandelijk Gehandicapt (VG) (wel toegelaten voor behandeling (BH)):

Code	Omschrijving	Eenheid
Z414	1VG (excl. dagbesteding)	Per dag
Z424	2VG (excl. dagbesteding)	Per dag
Z432	3VG (excl. dagbesteding)	Per dag
Z442	4VG (excl. dagbesteding)	Per dag
Z456	5VG (excl. dagbesteding)	Per dag
Z462	6VG (excl. dagbesteding)	Per dag
Z472	7VG (excl. dagbesteding)	Per dag
Z415	1VG (incl. dagbesteding)	Per dag
Z425	2VG (incl. dagbesteding)	Per dag
Z433	3VG (incl. dagbesteding)	Per dag
Z443	4VG (incl. dagbesteding)	Per dag
Z457	5VG (incl. dagbesteding)	Per dag
Z463	6VG (incl. dagbesteding)	Per dag
Z473	7VG (incl. dagbesteding)	Per dag